

czwartek, 08.12.2022

Maryja niepokalanie poczęta

Niepokalane poczęcie wyraża prawdę o tym, że Maryja od chwili swego poczęcia została przez Boga zachowana od zranienia grzechem pierworodnym.

Prawdę o niepokalanym poczęciu Maryi Kościół uroczystie ogłosił jako dogmat wiary w połowie XIX w. – w epoce narastającego racjonalizmu i scjentyzmu, a zarazem towarzyszącego im rozwoju różnych form duchowości, potwierdzanych objawieniami maryjnymi. Ogłoszenia dogmatu o Niepokalanym Poczęciu dokonał Pius IX 8 grudnia 1854 r. w bulli „Ineffabilis Deus” (Niewyrażalny Bóg), używając formuły: „Najświętsza Maryja Dziewica od pierwszej chwili swego poczęcia, przez łaskę i szczególny przywilej Boga wszechmogącego, na mocy przewidzianych zasług Jezusa Chrystusa, Zbawiciela rodzaju ludzkiego, została zachowana nienaruszona od wszelkiej zmyzy grzechu pierworodnego”.

Czym jest niepokalane poczęcie?

Według wiary katolickiej każdy człowiek przychodzący na świat jest naznaczony grzechem pierworodnym. Grzech ten jest „przenoszony” wraz z przekazywaniem natury ludzkiej, która u Prarodzców, ze względu na ich nieufność i nieposłuszeństwo Bogu – o czym mówią pierwsze rozdziały Biblii – została pozbawiona pierwotnej świętości i sprawiedliwości. Grzech pierworodny – jak wyjaśnia Katechizm Kościoła Katolickiego – nie jest popełniany, lecz zaciągany, nie jest aktem, ale stanem, w jakim poczyną się człowiek. Od grzechu pierworodnego uwalnia człowieka dopiero chrzest święty.

Maryja natomiast od tego dziedzictwa grzechu została zachowana, dlatego też Pismo Święte nazywa ją „pełną łaski”. Kościół naucza, że wypadło, aby Ta, która miała stać się „Matką swojego Stworzyciela” i Zbawiciela świata, była w sposób szczególny przygotowana przez Boga. „Niepokalanie poczęta” oznacza nie tylko, że Maryja była wolna od grzechu pierworodnego, ale też wyraża Jej szczególną bliskość z Bogiem, całkowite zawierzenie Bogu, wewnętrzną harmonię i pełnię człowieczeństwa.

Objawienia potwierdzają prawdziwość dogmatu

Zanim dogmat o niepokalanym poczęciu został ogłoszony przez papieża, prawdę tę przypomniała sama Maryja w słynnych objawieniach z 1830 r. św. Katarzynie Labouré w Paryżu. Matka Boża nakazuje wówczas wybite specjalnego medalika z napisem: „O Maryjo bez grzechu poczęta, módl się za nami, którzy się do Ciebie uciekamy”.

4 lata po proklamacji dogmatu w 1854 r., został on potwierdzony przez samą Maryję w trakcie objawień we francuskim Lourdes miejscowej pasterce Bernadecie Soubirous. Na jednym z jej spotkań z Białą Panią w grocie Massabielskiej nad brzegiem rzeki Gav Maryja oświadczyła wprost: „Jestem Niepokalanym Poczęciem”.

Tę samą prawdę Matka Boża potwierdziła 19 lat później w warmińskim Gietrzwałdzie. 1 lipca 1877 r. jedna z widzących, Justyna Szafryńska zapytała: „Kto Ty jesteś?” i usłyszała w gwarze warmińskiej odpowiedź: „Jestem Najświętsza Panna Maryja Niepokalanie Poczęta”.

Wiara w niepokalane poczęcie Najświętszej Maryi Panny ma wielowiekową tradycję. Teologiczny spór na ten temat toczył się już od pierwszych wieków. Za uznaniem niezwykłego przywileju Maryi opowiadali się już św. Justyn (100-167), św. Ireneusz (ok. 140-200), a zwłaszcza św. Augustyn (354-430), natomiast przeciwny mu był w późniejszym czasie m.in. św. Tomasz z Akwinu (1224-1274). W XV stuleciu istniały już pierwsze orzeczenia Kościoła na ten temat, choć nie miały one jeszcze rangi dogmatu.

W 1617 r. papież Paweł IV zakazał wygłaszania publicznie opinii sprzecznych z wiarą w Niepokalane Poczęcie. W 1661 r. na prośbę króla Hiszpanii Filipa IV papież Aleksander VII wydał bullę, w której streszcza dzieje kultu Niepokalanego Poczęcia używając tam słów, które później Pius IX powtórzył w swojej formule dogmatycznej. Papież Klemens XI ustanowił w 1708 r. dzień 8 grudnia świętem obowiązującym w całym Kościele katolickim. Wreszcie 8 grudnia 1854 r. Pius IX ogłosił dogmat o Niepokalanym Poczęciu Najświętszej Maryi Panny.